

JORNADA CREAM-DTES

Sinèrgies i Potencialitats

R+D+i

El CREAM és un centre públic de recerca adscrit al Departament de Territori i Sostenibilitat i centrat en ecologia terrestre, anàlisi del territori i canvi global que persegueix l'excel·lència tan en la generació i difusió de coneixement, com en la innovació, el desenvolupament i la transferència de metodologies.

El centre vol contribuir al coneixement de la conservació i gestió del medi natural i el territori, i a l'adaptació al canvi ambiental a escales local, regional i global.

PROGRAMA

12.00 h Obertura de la jornada

Marta Subirà, Directora General de Polítiques Ambientals

12.10 h Objectius de la jornada

Xavier Baulies, Responsable de Recerca i Innovació

12.20 h Presentació general del CREAM

Javier Retana, Director del CREAM

12.40 h Debat

12.45 h Impactes del canvi climàtic sobre els recursos naturals

Jordi Vayreda, investigador del CREAM

13,05 h Debat

13.10 h Atmosfera i ecosistemes

Anna Àvila, Investigadora del CREAM

13,30 h Debat

13.35 h Recursos hídrics, aigua i canvi global.

Eduard Pla, Investigador del CREAM

13,55 h Debat

14.00 h Anàlisi ambiental del territori i biodiversitat

Joan Pino, Subdirector i Investigador del CREAM

14,20 h Debat

14.25 h Sistemes d'Informació Geogràfica i bases de dades

Xavier Pons, Investigador CREAM

14,45 h Debat final

Data de la jornada

19 de maig de 2014

Lloc

Sala d'Actes del Departament de Territori i Sostenibilitat
Av. de Josep Tarradellas, 4-6, Barcelona

RESUM DE TEMES

Impactes del canvi climàtic sobre els recursos naturals

Jordi Vayreda, investigador del CREAM

En el CREAM estudiem els efectes del canvi global (que inclou els canvis atmosfèrics, el canvi climàtic, l'augment de diferents perturbacions i els canvis en els usos del sòl) amb un enfocament internacional i multidisciplinar. Els mètodes d'estudi exigeixen treballar a escales diverses (des de l'organisme a l'ecosistema), combinar l'experimentació amb la modelització, i fer seguiments a llarg termini dels diferents ecosistemes. Al CREAM utilitzem dades de registres històrics per estudiar els efectes del clima passat, fem un seguiment de com es comporten en condicions naturals les plantes i els animals en el clima actual, i simulem experimentalment en ecosistemes naturals un possible clima futur. Al CREAM oferim el nostre coneixement per gestionar els espais i recursos naturals fent front al procés de canvi global que pateix el planeta.

Recursos hídrics, aigua i canvi global

Eduard Pla, Investigador del CREAM

Tots els models de canvi climàtic pronostiquen que la zona mediterrània serà una de les més afectades del planeta per l'augment de temperatura i pel descens de les precipitacions. A més, la demanda d'aigua no ha parat de créixer en els últims decennis, no només pel nostre consum, sinó també pel dels boscos i matollars, que solen ser joves i densos. Per això, un dels principals objectius de la recerca que fem al CREAM és la gestió sostenible de l'aigua com a recurs estratègic per a la vida. Concretament al CREAM valorem els impactes del canvi climàtic en els recursos hídrics, estudiem el cicle de l'aigua a través d'imatges satèl·lit, busquem la relació entre els usos del sòl i la demanda i la disponibilitat d'aigua, fem aproximacions multidisciplinars i integrades dels usos de l'aigua, identifiquem les vulnerabilitats socials i territorials, dissenyem mesures d'adaptació a l'escassetat d'aigua i coordinem experiments demostratius a escala mediterrània

Atmosfera i ecosistemes

Anna Àvila, Investigadora del CREAM

Amb el canvi global, les interaccions entre l'atmosfera i l'ecosistema s'estan modificant. Per a algunes espècies, aquets canvis poden ser positius (p. ex., perquè augmenten els pol·linitzadors o es redueixen els depredadors), i per a altres poden ser negatius (p.ex., per l'acumulació de contaminants o la reducció d'aigua disponible). A banda de les emissions de CO₂, les principals fonts de contaminació que s'estudien al CREAM són la pluja àcida, l'augment en la deposició de nitrogen, sofre i metalls pesants, l'augment en la concentració de l'ozó troposfèric i les intrusions africanes. D'altra banda al CREAM estudiem els factors que controlen les emissions de compostos orgànics volàtils (COVs) per part de les plantes i la seva relació amb el procés de formació del perillós ozó troposfèric

Anàlisi ambiental del territori i biodiversitat

Joan Pino, Subdirector i Investigador del CREAM

La degradació i la fragmentació dels hàbitats figuren entre les causes principals de pèrdua de biodiversitat en molts ecosistemes. L'abordament d'aquest problema des d'una escala de paisatge és especialment útil per proposar decisions de gestió eficaces i adaptades al territori. A més, el fet de treballar a escala paisatge ha posat de manifest la necessitat d'integrar tots els actors socials en la presa de decisions sobre la gestió del nostre territori. Molts dels productes i serveis que ofereix el CREAM són eines que ajuden a fer una ordenació del territori ben planificada i adaptada, a dissenyar de xarxes d'espais naturals i a fer una avaluació ambiental estratègica de plans i programes. El CREAM treballa en la caracterització dels paisatges i analitza les relacions entre els patrons espaciotemporals i la conservació de la biodiversitat. Les bases conceptuals de l'ecologia del paisatge també inspiren una nova línia de recerca aplicada al CREAM, que pretén avançar en l'ús sostenible del territori i la integració dels actors socials en la presa de decisions en països en vies de desenvolupament.

Sistemes d'Informació Geogràfica i bases de dades

Xavier Pons, Investigador CREAM

La teledetecció i els sistemes d'informació geogràfica han permès analitzar el territori a escales molt grans i, alhora, cada cop més detallades. Aquests anàlisis resulten fonamentals per prendre decisions sobre la gestió sostenible dels recursos naturals, dissenyar les xarxes d'espais protegits i fer front a les amenaces del canvi global. Gràcies a la recerca feta pel CREAM en aquest àmbit, hem pogut posar a disposició pública un conjunt de mapes digitals de cobertes del sòl per diverses èpoques, dissenyar nous formats per emmagatzemar i distribuir cartografia temàtica, i desenvolupar eines informàtiques, com el SIG MiraMon, que permeten consultar i analitzar gran quantitat d'informació sobre el nostre patrimoni natural.